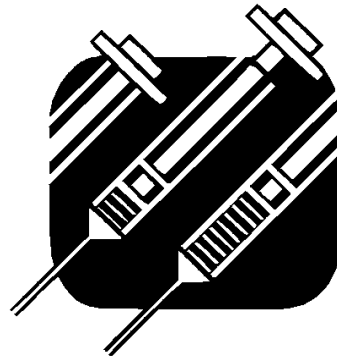

Bijzondere Kenmerken: weerstandsvlagend middel (87) en influenzavaccin (46)

IR V-2-2-2

Deze implementatierichtlijn beschrijft hoe de Bijzondere Kenmerken weerstandsvlagend middel (87) en influenzavaccin (46) uit het bestand Bijzondere kenmerken van de G-Standaard geïmplementeerd dienen te worden in software voor de openbare apotheek en de voorschrijver. Deze twee bijzondere kenmerken worden gebruikt om patiënten te labelen/selecteren die mogelijk in aanmerking komen voor voorzorgsmaatregelen in bepaalde omstandigheden en/of vaccinatieprogramma's.

Bij vragen naar aanleiding van deze implementatie richtlijn kunt u contact opnemen met Leonora Grandia (070-3737197, leonora.grandia@z-index.nl) van Z-Index of Marleen Journée-Gilissen (070-3737236, m.journee-gilissen@knmp.nl) van het Geneesmiddel Informatie Centrum (GIC) van de KNMP.

● Intermediair in zorginformatie op maat

De databank van Z-Index ondersteunt het voorschrijven, bestellen, afleveren, declareren en vergoeden van geneesmiddelen, zelfzorgproducten en medische hulpmiddelen, en biedt organisaties en bedrijven over deze producten managementinformatie.

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Begrippen	3
1.2	Doel van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)	3
1.2.1	Doel van het Bijzonder Kenmerk 87 'Weerstandsverlagend middel'	3
1.2.2	Doel van het Bijzonder Kenmerk 46 'Influenzavaccin'	4
1.3	Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn	4
2	Opbouw van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)	5
3	Implementatie van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)	6
3.1	Bijzonder Kenmerk 87 Weerstandsverlagend middel	6
3.1.1	Bijzonder Kenmerken 87 m.b.t. Vaccinatieprogramma	6
3.1.2	Bijzonder Kenmerken 87 m.b.t. Voorzorgsmaatregelen	6
3.2	Bijzonder Kenmerk 46 Influenzavaccin	7
4	Overzicht aanpassingen per versienummer	8

1 Inleiding

1.1 Begrippen

Bijzonder Kenmerk: Een kenmerk dat in de G-Standaard (in bestand 401) gekoppeld kan worden aan een geneesmiddel. Een bijzonder kenmerk is meestal een relevant kenmerk voor zorgverleners bij het voorschrijven, ter hand stellen of toedienen van geneesmiddelen.

Vaccinatieprogramma: Een door de overheid ingesteld programma met als doel om de publieke gezondheid te beschermen. In Nederland kennen we een Rijksvaccinatieprogramma waarbij kinderen op verschillende leeftijden vaccinaties krijgen tegen diverse infectieziekten. Daarnaast bestaat het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG) en het Nationaal Programma Pneumokokkenvaccinatie Volwassenen (NPPV). Sommige mensen hebben een verhoogd risico op complicaties of overlijden bij griep (influenza) of covid. De Gezondheidsraad adviseert de minister welke groepen voor de verschillende vaccinatieprogramma's in aanmerking komen.

Profylaxe Aanduiding in een HIS dat een voorzorgsmaatregel in specifieke situaties moet worden uitgevoerd om een ernstige ziekte te voorkomen (zie verder het [Thema Profylaxe en voorzorg](#) in het HIS-Referentiemodel van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG).

HIS: Huisarts Informatie Systeem.

GPK, PRK, HPK: De G-Standaard heeft een 'ruggengraat' die bestaat uit meerdere, hiërarchische niveaus, waaronder het generiekniveau (GPK), het voorschrijfniveau (PRK) en het handelsproductniveau (HPK). Op ieder niveau worden gegevens van een product bijgehouden. Zie voor meer informatie: '**De ruggengraat van de G-Standaard**' op www.z-index.nl.

1.2 Doel van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)

1.2.1 Doel van het Bijzonder Kenmerk 87 'Weerstandsverlagend middel'

Bijzonder Kenmerk 87 is gekoppeld aan geneesmiddelen met een weerstandsverlagend effect (zoals immunomodulantia, immunosuppressiva en oncolytica als in de productinformatie staat dat infecties en/of vermindering van het aantal witte bloedcellen als bijwerking voorkomen).

Hiermee kan de zorgverlener worden ondersteund bij het registreren ('labelen') van een immuun gecompromitteerde patiënt die vanwege het gebruik van weerstandsverlagende medicatie in aanmerking

komt hiervoor. Bijzonder Kenmerk 87 'Weerstandsverlagend middel' kan voor de volgende 2 situaties gebruikt worden:

- Bij immuun gecompromitteerde patiënten zijn in bepaalde omstandigheden voorzorgsmaatregelen van belang, zo moet bijvoorbeeld extra aandacht worden besteed aan de overweging en keus voor een reizigersvaccinatie of antibiotica.
- Bovendien komen deze patiënten in aanmerking voor vaccinatieprogramma's, zoals griep- of covidvaccinatie. In de informatie van het Nationaal Programma Grieppreventie is beschreven welke patiënten geselecteerd moeten worden voor een griepvaccinatie. Eén van de inclusiecriteria betreft weerstandsverlagende medicatie.

Voor een HIS staat de implementatie beschreven in het HIS-Referentiemodel:

- M.b.t. voorzorgsmaatregelen, zie Thema Profylaxe en voorzorg 'Profylaxe bij immuun gecompromitteerde patiënt'.¹
- M.b.t. Nationaal Programma Grieppreventie, zie 'Selecteren van de geïndiceerde risicopatiënten voor griep' en bijlage 1 'Criteria voor griepselectie' van de NHG/SNPG-Praktijkhandleiding Griepvaccinatie.

1.2.2 Doel van het Bijzonder Kenmerk 46 'Influenzavaccin'

Het griepvaccin zelf heeft een apart Bijzonder Kenmerk: 046 'Influenzavaccin'. Hiermee is het mogelijk een lijst te maken van patiënten die het voorgaande jaar een griepvaccinatie hebben gehad.

Let op! Het kenmerk is ook gekoppeld aan influenzavaccins die worden toegediend aan patiënten buiten het Nationaal Programma Grieppreventie. Daarnaast moeten ook patiënten op grond van andere factoren worden uitgenodigd voor de griepvaccinatie in het kader van het NPG.

1.3 Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn

- De overige Bijzondere Kenmerken moeten op verschillende manieren geïmplementeerd worden. Zie www.z-index.nl.

¹ Beschreven in het HIS-Referentiemodel vanaf versie 2023

2 Opbouw van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)

In bestand 401 van de G-Standaard staan (onder andere) de volgende twee Bijzondere Kenmerken:

46 'Influenzavaccin'

87 'Weerstandsverlagend middel'

Technisch gezien bestanden is bestand 401 als volgt opgebouwd:

Bestand BST401T: Bijzondere Kenmerken.

In het bestand 401 is de koppeling tussen producten (HPK-niveau en waar mogelijk op PRK-niveau) en de Bijzondere kenmerken opgenomen op item (**BYZKEN**) 46 en 87

Bestand BST401T : Bijzondere Kenmerken						
Veld	Omschrijving	Bestand; thes.nr.	Verantw.	Lengte	Type	Posities
BSTNUM	Bestandsnummer	401	Z-Index	4	N	0001- 0004
MUTKOD	Mutatiecode		Z-index	1	N	0005- 0005
PRKODE	PRK-code		Z-Index	8	N	0006- 0013
HPKODE	Handels Produkt Kenmerken (HPK) code		Z-Index	8	N	0014- 0021
THBYZK	Thes.nr. Bijzondere Kenmerken		Z-Index	4	N	0022- 0025
BYZKEN	Bijzonder Kenmerk	= 46 en 87	GIC	6	N	0026- 0031
	Leeg veld		Z-Index	1	A	0032- 0032

3 Implementatie van de Bijzondere Kenmerken: weerstandsverlagend middel (87) en influenzavaccin (46)

3.1 Bijzonder Kenmerk 87 Weerstandsverlagend middel

3.1.1 Bijzonder Kenmerken 87 m.b.t. Vaccinatieprogramma

Het implementatieschema voor het Bijzondere Kenmerk Weerstandsverlagend middel m.b.t. vaccinatieprogramma ziet er als volgt uit:

Het Bijzondere Kenmerk m.b.t. vaccinatieprogramma wordt gebruikt om een lijst te maken met patiënten die mogelijk in aanmerking komen voor een griepvaccinatie op basis van het gebruik van weerstandsverlagende medicatie.

Stap 1:

Selecteer alle patiënten waarbij **BYZKEN= 87** uit bestand 401 is gekoppeld aan de PRK van ten minste één geneesmiddel in de actuele medicamenteuze behandeling *.

→ Ga verder met de volgende stap.

* Bij een medicamenteuze behandeling met een weerstandsverlagend middel zou het mogelijk moeten zijn om een begin- en einddatum te kunnen vastleggen. Daaruit is af te leiden of er sprake is van een actuele behandeling of een behandeling uit het verleden.

Stap 2:

Verwerk de lijst in de vaccinatiemodule als selectie van patiënten die in aanmerking komen voor de een vaccinatie. Geef daarbij aan dat de reden van de selectie het gebruik van weerstandverlagende medicatie is.

De zorgverlener moet deze lijst nog kunnen aanpassen voordat de patiënten van de lijst daadwerkelijk worden geselecteerd en automatisch worden opgeroepen voor de vaccinatie.

3.1.2 Bijzonder Kenmerken 87 m.b.t. Voorzorgsmaatregelen

Het implementatieschema voor het Bijzondere Kenmerk Weerstandsverlagend middel m.b.t. voorzorgsmaatregelen ziet er als volgt uit:

Het Bijzondere Kenmerk m.b.t. voorzorgsmaatregelen wordt gebruikt om het registreren van een immuun gecompromitteerde patiënt te ondersteunen bij patiënten die vanwege het gebruik van weerstandsverlagende medicatie in aanmerking komen voor voorzorgsmaatregelen bij een verlaagde weerstand.

Stap 1:

Controleer of het geneesmiddel dat wordt voorgeschreven gekoppeld is aan BYZKEN= 87 uit bestand 401.

- Zo nee, er is geen melding nodig.
Zo ja, ga verder met de volgende stap.

Stap 2:

Toon op het scherm:

De kernpunten van het signaal, zoals:

- het feit dat het een signaal in het kader van een bijzonder kenmerk m.b.t. weerstandsverlagend middel
- omschrijving van het bijzondere kenmerk
- welk middel het betreft.

De exacte invulling hiervan is afhankelijk van de wensen van de zorgverleners en moet in overleg met hen worden vastgesteld.

In een HIS zou op basis van dit signaal de tip kunnen worden gegeven om in het patiëntrecord de profylaxe (item 5 uit NHG-Tabel 56-Profylaxe) vast te leggen. Het daadwerkelijk toekennen van de profylaxe mag echter NIET automatisch plaatsvinden. Dit dient altijd eerst beoordeeld te worden door de zorgverlener.

3.2 Bijzonder Kenmerk 46 Influenzavaccin

In de selectie van patiënten die mogelijk in aanmerking komen voor de griepvaccinatie kunnen ook de patiënten meegenomen worden, die het voorgaande jaar het vaccin gekregen hebben in het kader van het Nationaal Programma Grieppreventie. Zie voor een beschrijving van alle inclusiecriteria de informatie van het Nationaal Programma Grieppreventie.

Selecteer in dit geval alle patiënten waarbij **BYZKEN 46** is gekoppeld aan de PRK in de medicatiehistorie van het afgelopen jaar. Let op! Het kan zijn dat patiënten een influenzavaccin hebben gekregen buiten het NPG (omdat ze niet tot de risicogroepen behoorden, maar op eigen initiatief of via werkgever een griepvaccinatie hebben gekregen). Ook bij deze patiënten zal BYZKEN 46 gekoppeld zijn aan hun toegediende vaccin. Zij komen echter niet noodzakelijkerwijs in aanmerking voor uitnodiging tot griepvaccinatie.

4 Overzicht aanpassingen per versienummer

Versie	Datum	Waar in richtlijn	Soort wijziging	Wat is gewijzigd	Evt. opmerkingen
2.2.2	10-2-2023	1, 2 en 3	vervanging	Aanpassing naam BK. BK 46 'Mogelijk griepisico - Influenzavaccin' aangepast naar 'Influenzavaccin' en BK 87 'Mogelijk griepisico – Weerstandsverlagend middel' naar 'Weerstandsverlagend middel'. Doel breder beschreven, niet alleen toepassing HIS.	
2.2.1	6-12-2022	1.1, 1.2 en 3.1	toegevoegd	Aangevuld dat BK 87 ook gebruikt kan worden in het kader van het vastleggen van Profylaxe.	
2.1.3	12-11-19	1.2, 2 en 3.1	verwijdering	Verouderde info verwijderd (BK-en 32 en 33 zijn sinds 2018 vervallen)	
		1.2	vervanging	Bron is aangepast naar HIS-referentiemodel 'Selecteren van de geïndiceerde risicopatiënten voor griep' en bijlage 1 'Criteria voor griepselectie' van de NHG/SNPG-Praktijkhandleiding Griepvaccinatie.	
		3.2	toegevoegd	Informatie over BK 46	
2.1.2	30-12-16	§ 2	Verwijdering	Verouderde info verwijderd (BK's die sinds 2008 zijn vervallen en verwijzing naar bst400)	
2.1.1.	21-04-09	1.2	toegevoegd	Toegevoegd: 'Middelen met een weerstandsverlagend effect zijn op zichzelf een indicatie voor griepvaccinatie. Deze geneesmiddelen hebben het Bijzonder Kenmerk 087: 'Mogelijk griepisico – Weerstandsverlagend middel'.'	n.a.v. introductie nieuw BK 87 op verzoek van het NHG.
		2, 3	toegevoegd	Informatie over het nieuwe BK 87 toegevoegd	„
1.2.1.	26-08-08	Doel van BK	vervallen	Er zijn drie relevantiegraden waarmee de waarschijnlijkheid kan worden aangegeven dat een geneesmiddel samenhangt met een aandoening die een indicatie vormt voor griepvaccinatie: 1: mogelijk een risicopatiënt 2: waarschijnlijk een risicopatiënt 3: zeker een risicopatiënt	
			vervangen	Tekst voor relevantiegraad 2 en 3 (BK 032 en BK 033). Gewijzigd in: 032 'Patient heeft mogelijk griepisico '. 033 'Patient heeft griepisico '. ... Het krijgt dan BK 032 'Patient heeft mogelijk griepisico'.. Een geneesmiddel dat alleen wordt voorgeschreven aan patiënten met de aandoening uit de lijst, is specifiek en krijgt BK 033 'Patient heeft griepisico	
		Opbouw	vervangen	Nieuwe tekst: In de G-Standaard zijn er verschillende Bijzondere Kenmerken met betrekking tot Griepisico: 032 'Patient heeft mogelijk griepisico' 033 'Patient heeft griepisico' 046 'Mogelijk griepisico - Influenzavaccin' (Tot 1 september 2008 werden ook de onderstaande Bijzondere Kenmerken met betrekking tot Griepisico uitgeleverd. Deze hebben geen functie meer. Zij zijn in de praktijk niet specifiek genoeg als selectie criterium en zijn daarom per 1 augustus 2008 vervallen: 031 'Patient heeft mogelijk griepisico (nivo 1), 034 'Patient heeft (onofficieel) griepisico (nivo 0)' 041 'Mogelijk griepisico – Trombocytenagregatieremmer' 045 'Mogelijk griepisico b-lact.resistente penicilline')	

Versie	Datum	Waar in richtlijn	Soort wijziging	Wat is gewijzigd	Evt. opmerkingen
1.1.1.	03-06-08	NIEUW			